

економічних наук (доктора філософії) за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. Полтавська державна аграрна академія Міністерства освіти і науки України, Полтава, 2018. 246 с. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/4542/1/dysertaciya-avad.pdf>

Цімбота Оксана

(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ Жуковська А.Ю.)

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ В ЗАКЛАДІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Завершення п'ятого технологічного укладу і початок четвертої промислової революції прискорюють темпи розвитку науково-технічного прогресу (НТП), ініціюють революційні зміни в усіх галузях людської діяльності, в тому числі і у сфері охорони здоров'я. Практика лідерів економічного зростання різних рівнів узагальнення (держави, галузі, окремої організації тощо) свідчить, що їх успіх значною мірою забезпечується цілеспрямованим управлінням продукуванням і використанням актуальних знань. Наявність ефективної системи управління знаннями стає одним з головних факторів оперативної адаптації до змін умов господарювання, програмування цих змін, забезпечення високої конкурентоспроможності і стійкого розвитку на національному і міжнародних ринках.

В наш час в літературі представлені різноманітні визначення поняття «управління знаннями». Основні з них зводяться до наступного.

Управління знаннями – це формальний процес, який складається з оцінювання організаційних процедур, людей і технологій та створення системи, що використовує взаємозв'язок між цими компонентами з метою надання потрібної інформації потрібним людям у потрібний час для підвищення продуктивності.

Управління знаннями є процесом, за допомогою якого

організація накопичує багатство, опираючись на свої інтелектуальні чи засновані на знаннях організаційні активи.

Управління знаннями – це чітко окреслене й систематичне управління важливими для організації знаннями і пов'язаними з ними процесами управління, збирання, організації, дифузії, застосування і експлуатації з метою досягнення цілей організації.

Управління знаннями може бути визначене як підхід до збільшення або створення цінності шляхом активнішої підтримки досвіду, пов'язаного з ноу-хау та знаннями, які існують однаковою мірою як у межах організації, так і поза нею.

Заслуговує на увагу дослідження Б.З. Мільнера, який дає кілька визначень управління знаннями, в кожному з яких підкреслюються різні аспекти даного процесу з позицій [1]: 1) нової області застосування організаційних механізмів, управлінських прийомів і економічних стимулів, що породжує реальні конкурентні переваги; 2) систематичного, точного і продуманого формування, оновлення і застосування знань як ресурсу управління з метою максимізації ефективності підприємства і прибутку від активів, заснованих на знаннях; 3) формалізації і доступу до практичного досвіду, знань і експертними даними як об'єкта управління, які створюють нові можливості, що сприяють удосконаленню діяльності, що стимулюють інновації та збільшують споживчу вартість.

Уточнюючі характеристики процесу управління знаннями містять трактування М.К. Мариничевої та Л.Р. Белової. Зокрема, М. К. Мариничева визначає управління знаннями, як процес створення організаційних, технологічних і комунікаційних умов, за яких знання та інформація будуть сприяти вирішенню стратегічних і тактичних завдань організації» [2]. Л. Р. Белова вважає, що «управління знаннями націлено на вирішення двох основних задач ефективність та інновації». Можливість розв'язання за допомогою управління знаннями першого завдання досягається шляхом використання знань для зростання продуктивності внаслідок збільшення швидкодії або зниження витрат. Можливість вирішення

другої задачі пов'язана з створенням нових продуктів та послуг, нових підприємств і нових бізнес-процесів, при цьому будь-обмін знаннями може призвести до інновацій. Знання, орієнтовані на інновації, мають більшу перспективну вартість, ніж знання, орієнтовані тільки на ефективність.

Існує чимало методів і технологій, що застосовуються сучасними організаціями для управління знаннями. Активно впроваджуючи сучасні інформаційні технології, деякі організації зорієнтовані переважно на управління формальними знаннями. Інші за допомогою експертних систем і систем штучного інтелекту намагаються акумулювати неявні знання. Обмеження останнього підходу пов'язані з необхідністю подолання культурних бар'єрів, відмов у наданні інформації та відносно високих витратах.

Більшість методів управління знаннями передбачає використання комп'ютерних технологій. Однак це не є обов'язковою умовою для управління знаннями. Організаційним знанням можна управляти, використовуючи традиційні управлінські інструменти: тренінги, конференції, наставництво. Деякі методи, наприклад системи управління проектами і системи підтримки взаємовідносин з клієнтами, передбачають одночасне застосування ІТ-технологій і некомп'ютерних способів обміну інформацією.

Отже, головне завдання організації системи управління знаннями в закладах охорони здоров'я – це виявлення та поширення основи знань з метою збереження й розвинення своїх ключових компетенцій.

Використані джерела:

1. Мильнер Б. З. Управление знаниями в современной экономике: Научный доклад. М. : Институт экономики РАН, 2008. 76 с.
2. Мариничева М.К. Управление знаниями на 100%: Путеводитель для практиков. М.: Альбина Бизнес Букс, 2008. 320 с.